

11.04.2022

Asia/2

§ 260

V 27.4.2022, Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää:

A. hyväksyä Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) yhtiöittämisen myötä tehtävän toiminnan siirron aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon liitteen 1 mukaisesti

B. oikeuttaa HKL:n omaisuuden siirrosta johtuen kaupunginhallituksen ylittämään vuoden 2022 talousarvioon merkityt määrärahat seuraavasti:

Ta-kohta 8 06 Arvopaperit, Khn käytettäväksi

Määräraha talousarviossa 16 000 000 euroa

Määrärahan ylitysoikeus 265 000 000 euroa kohdentuen uudelle alakohdalle 8 06 04 Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintä

Ta-kohta 9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi

Määräraha talousarviossa 126 450 000 euroa (Kvsto 8.12.2021 § 385)

Kohdan A. mukaisen talousarviomuutoksen myötä määräraha kasvaa 188 000 000 euroa yhtiön toteutettavaksi siirtyvien investointien rahoittamiseen varautumisen johdosta, jonka jälkeen ta-kohdan määrärahan suuruus on 314 450 000 euroa

Määrärahan ylitysoikeus 493 000 000 euroa omaisuuden siirrosta yhtiölle muodostuvan velan johdosta kohdentuen uudelle alakohdalle 9 01 02 36 Lainat Kaupunkiliikenne Oy:lle

HKL:n tammikuun 2022 lopun tilintarkastuksen ollessa vielä kesken ylitysoikeuksien perustana olevat määrärahojen summat voivat vielä tarjontaa, minkä vuoksi ylitysoikeudet myönnetään enintään luetellun mukaisina.

Esittelijän perustelut

Aikaisemmat päätökset

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021 (§ 282) Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisestä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi liikenneliikelaitoksen toiminnan siirtämisen metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta liikelaitoksen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle osakeyhtiölle. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkiliikenneyhtiön perustamiseen ja liikenneliikelaitoksen toimintojen siirtoon liittyvät pääomajärjestelyt.

Kaupunginhallitus päätti 13.12.2021 (§ 923) yhtiöittämiseen liittyvässä täytäntönnäpääntö päätöksessä toiminnan, omaisuuden ja henkilöstön siirtoon liittyvistä järjestelyistä mukaan lukien osakemerkinnät ja lainajärjestelyt. Samalla kaupunginhallitus mm. kehotti kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa valmistelemaan liikenneliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyviä apportiomaisuuden siirtoja koskevat ylitysoikeuspäätökset.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon

Kaupunginvaltuuston 8.12.2021 (§ 385) hyväksymässä vuoden 2022 talousarviossa määrärahat on annettu vuoden 2022 alussa voimassa olleelle organisaatiolle. Uuden yhtiön Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliik-

kenne Oy:n (Kaupunkiliikenne Oy) toiminnan aloitusajankohta selvisi vuoden 2021 lopussa. Kaupunkiliikenne Oy:n toiminta alkoi 1.2.2022. Tämän johdosta talousarviota 2022 ja taloussuunnitelmaa 2022-2024 muutetaan niin, että tammikuun 2022 osalta HKL on kokonaisuudessaan osana kaupungin talousarviota ja 1.2.-31.12.2022 osalta muutetussa talousarviossa on mukana se osa HKL-liikelaitoksesta, joka jää toimimaan liikelaitoksena Kaupunkiliikenne Oy:n aloittaessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että HKL:n toiminnan yhtiöittäminen edellyttää vuoden 2022 talousarvion rakenteen ja määrärahojen muuttamista. Lisäksi toiminnan yhtiöittäminen vaikuttaa vuonna 2022 toteutettavaan talouden seurantaan ja ennustamiseen sekä tilinpäätöksen esitystapaan.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon on esitetty liitteessä 1.

Muutoksen vaikutus vuoden 2022 talousarvion tuloslaskelmaan on neutraali. Kaupunkiliikenne Oy:n toteuttamat investoinnit rahoitetaan jatkossakin pääosin kaupungin toimesta ja ne lisäävät kaupungin käyttömenoja. Kaupunkiliikenneyhtiön toteuttamat investoinnit lisäävät kaupungin käyttötaloudestaan maksamaa palvelukorvausta, joka on osa kaupunkistrategian mukaista käyttötalouden menoraamia. Kaupunkiliikenne Oy:n investoinnit tarkastellaan osana kaupungin investointikokonaisuutta ja ne huomioidaan kaupunkistrategian toiminnan ja investointien rahavirran alijäämätavoitteen tarkastelussa.

Investoinneista siirtyy yhtiön toteutukseen muut kuin metroluonteen liittyvät investoinnit, 216 miljoonaa euroa vuonna 2022. Kyseiset investoinnit suunnitellaan rahoitettavaksi kaupungin vuoden 2022 aikana myöntämällä 188 miljoonan euron antolainalla. Tähän liittyen kaupungin suunniteltua ulkoista lainanottotarvetta ja lainanoton ajoitusta tarkastellaan vuoden edetessä maksuvalmiuden kehittymisen myötä.

Tällä päätöksellä tehdään liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset alkuperäiseen kaupunginvaltuuston 8.12.2021 hyväksymään talousarvioon 2022.

Tällä päätöksellä kaupunginvaltuusto päättää myös liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamista muutoksista talousarviorakenteeseen. Uusi talousarviorakenne ajanjaksolle 1.2. – 31.12.2022 on esitetty tämän päätöksen liiteasiakirjan lopussa.

Asia on valmisteltu kaupunginkanslian, kaupunkiympäristön toimialan, HKL:n ja Kaupunkiliikenne Oy:n kesken. Päätösehdotukseen liittyvät

kaupunkiympäristölautakunnan ja HKL:n johtokunnan ehdotukset ovat päätöshistoriassa.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen omaisuuden siirrosta johtuva vuoden 2022 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylitys

Apporttiluovutuksen piiriin kuuluivat HKL-liikelaitoksen raitiliikenteseen, lauttaliiketoimintaan ja pyöräilyliiketoimintaan liittyvät liiketoimintakokonaisuudet sisältäen HKL:n liiketoiminnan kokonaisuudessaan lukuun ottamatta metroluovutusta. Liiketoiminta siirtyi varoimeen, sopimuksineen, velkoineen, velvoitteineen, vastuineen ja varauksineen. Apporttiluovutuksessa omaisuuserät siirtyivät yhtiölle kirjanpitoarvosta. Siirtyvän apporttiomaisuuden kirjanpidollinen arvo on 758 miljoonaa euroa, johon liittyen kaupunki merkitsee osakkeita 265 miljoonalla eurolla ja Kaupunkiliikenne Oy:n ja kaupungin välille muodostuu 493 miljoonan euron suuruinen velka.

Omaisuuden siirrosta ei synny merkittävää rahavirtaa kaupungin ja yhtiön välille vuoden 2022 tilinpäätöksessä.

8 06 Arvopaperit, Khn käytettäväksi (uusi ta-kohta 8 06 04 Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintä)

Talousarviokohdan vuoden 2022 määräraha on 16 000 000, joka tulisi saada ylittää enintään 265 000 000 eurolla johtuen kaupungin tekemistä Kaupunkiliikenne Oy:n osakemerkinnöistä.

Kaupunki merkitsee Kaupunkiliikenne Oy:öön siirtynyttä omaisuutta vasten yhtiön osakkeita noin 265 milj. eurolla. Kaupungin investointimenoihin aiheutuu enintään 265 milj. euron suuruinen ylitys. Siirtyvien omaisuuserien arvot tarkentuvat lopullisesti HKL:n vuoden 2022 tammi-kuun lopun tilintarkastuksen valmistumisen yhteydessä.

Osakkeiden merkintähinta tulee käsitellä kirjanpidollisesti talousarvio määrärahan käyttönä. Osakkeiden merkintähintaa vastaava ylitys tulisi myöntää talousarvion kohtaan 8 06 04 Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintä (uusi alakohta).

Määräraha tulisi saada ylittää enintään 265 000 000 euroa.

9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi (uusi ta-kohta 9 01 02 36 Lainat Kaupunkiliikenne Oy:lle)

Talousarviokohdan kaupunginvaltuuston 8.12.2021 (§ 282) hyväksymän talousarvion mukainen vuoden 2022 määräraha on 126 450 000. HKL:n yhtiöittämissä johdosta tehtävän toiminnan siirron myötä (kohta A) muutetun talousarvion mukainen talousarviokohdan määräraha on 314 450 000 euroa, joka tulisi saada ylittää enintään 493 000 000 eu-

rolla johtuen kaupungin ja Kaupunkiliikenne Oy:n välille muodostuvasta lainasta.

HKL:n Kaupunkiliikenne Oy:öön siirtyneeseen omaisuuteen kohdistuneista veloista sekä yhtiölle siirretystä noin 12,8 milj. euron alkukassasta muodostuu kaupungin ja Kaupunkiliikenne Oy:n välille uusi noin 493 milj. euron suuruinen velka.

Talousarviokohdan kaupunginvaltuuston 8.12.2021 (§ 282) hyväksymän talousarvion mukainen vuoden 2022 määräraha on 126 450 000. HKL:n yhtiöittämisen johdosta tehtävän toiminnan siirron myötä kohdan A) mukaisen talousarviomuutoksen myötä määräraha kasvaa 188 000 000 euroa, jonka jälkeen ta-kohdan määrärahan suuruus on 314 450 000 euroa. Määrärahalisäyksellä varaudutaan lainoittamaan Kaupunkiliikenneyhtiön vuoden 2022 investointimenoja.

Lisäksi yhtiöittämisjärjestelyssä yhtiölle muodostuu siirtyvän omaisuuden sisältämästä velkaosuudesta yhtiöittämisspäätöksessä kuvattu konsernin sisäinen antolaina, jonka pääoman osalta tulisi samaa em. tapohtaa saada ylittää enintään 493 000 000 eurolla.

Lainojen myöntäminen tulee käsitellä kirjanpidollisesti talousarvion määrärahan käyttönä. Lainaa vastaava ylitys tulisi myöntää talousarvion kohtaan 9 01 02 36 Lainat Kaupunkiliikenne Oy:lle (uusi alakohhta).

Määräraha tulisi saada ylittää enintään 493 000 000 euroa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 23.09.2021 § 141

11.04.2022

Asia/2

Kaupunkiympäristölautakunta 21.09.2021 § 470
Kaupunkiympäristölautakunta 14.09.2021 § 436
Kaupunginvaltuusto 08.12.2021 § 385
Kaupunginvaltuusto 24.11.2021 § 354
Kaupunginhallitus 15.11.2021 § 841
Kaupunginhallitus 08.11.2021 § 797
Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 08.11.2021 § 230
Pelastuslautakunta 22.09.2021 § 43
Kasvatus- ja koulutuslautakunta 21.09.2021 § 320
Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.09.2021 § 289
Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.09.2021 § 213
Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.09.2021 § 183
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.09.2021 § 149
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 07.09.2021 § 129
Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 21.09.2021 § 36
Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 09.09.2021 § 29
Työterveysliikelaitoksen johtokunta 21.09.2021 § 18
Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 16.09.2021 § 59
Tarkastuslautakunta 14.09.2021 § 78